

Jaarbericht 2011

Voor deelnemers Pensioenfonds Yara Nederland

Over het roerige jaar 2011 Nog meer nadruk op kennis en controle

Dit Jaarbericht gaat over het roerige jaar 2011. Net als het jaar ervoor was 'pensioen' dagelijks in het nieuws. Er was vooral veel aandacht voor de dekingsgraad (zie kader) van pensioenfondsen; die daalde bijna overal. Pensioenfondsen hadden - en hebben nog steeds - last van een dalende rentestand en teleurstellende beleggingsresultaten. Dat geldt ook voor ons. We konden de (opgebouwde) pensioenen hierdoor per 1 januari 2012 niet verhogen. U hebt hierover natuurlijk al veel in onze laatste nieuwsbrief kunnen lezen. Daarom gebruik ik deze korte inleiding liever om in te gaan op andere ontwikkelingen in pensioenland. Die hebben vooral te maken met de verdere professionalisering van pensioenfondsbesturen.

Kennis en toezicht

Een pensioenfonds is een onafhankelijke stichting, dus eigenlijk een op zichzelf staand bedrijf. Het is dan ook belangrijk dat de bestuursleden van een pensioenfonds kennis van zaken hebben. In tijden van crisis wordt dat alleen maar belangrijker. Daarom stelde De Nederlandsche Bank ('DNB') de 'Beleidsregel Deskundigheid 2011' in. Hierin zijn de 'oude' deskundigheidseisen nog eens verder uitgebreid en aangescherpt. In het verleden werd vooral veel waarde gehecht aan 'kennis'. Dat is zoals gezegd nog altijd heel belangrijk. Maar DNB wil nu ook dat een bestuurslid bepaalde 'competenties' heeft. Denk bijvoorbeeld aan analytisch vermogen en communicatieve vaardigheden. Daarnaast moeten nieuwe bestuursleden al vóórdat zij beginnen voldoende basiskennis hebben. Zij kunnen dus niet 'al doende' leren. Het bestuur heeft hiervoor een aangepast deskundigheidsplan geschreven.

Yara Pensioenfonds besteedt daarnaast veel aandacht aan 'goed pensioenfondsbestuur'. Dit heeft te maken met zaken als zorgvuldig bestuur, openheid en communicatie, deskundigheid en verantwoording en intern toezicht. Het

Verantwoordingsorgaan en de Deelnemersraad spelen hierbij een belangrijke rol. Op pagina 4 leest u hier meer over.

Risico's

Elk pensioenfonds loopt (financiële) risico's. In 2011 hebben wij onze risico's (nog) beter in kaart gebracht. Hoe reageer je op tijd op ontwikkelingen in de markt, bijvoorbeeld als het om je beleggingen gaat? Dit doen wij door vooraf goed naar onze risico's te kijken. Vervolgens moet je een manier vinden om de risico's te beperken én op de voet te blijven volgen. Wat ook belangrijk is om te weten: wanneer zijn wij als pensioenfonds in een crisis, en hoe reageert Yara Pensioenfonds daar vervolgens op? Ook aan dit soort vragen heeft het bestuur in 2011 veel aandacht besteed.

Andere opzet

In het meest recente nummer van Yara Nieuws kon u al lezen dat het Jaarbericht er anders uit zou gaan zien. Veel deelnemers vonden de 'oude' opzet namelijk een beetje teveel van het goede. Daarom hebben wij nu gekozen voor een prettig compact overzicht van de belangrijkste cijfers, overzichtelijk in beeld gebracht en met een korte toelichting. Ik ben benieuwd naar wat u ervan vindt!

Peter Vlaeminck
Voorzitter Yara Pensioenfonds

Jaarverslag beschikbaar

Dit Jaarbericht is een samenvatting van het officiële Jaarverslag. Wilt u alle financiële cijfers nalezen? Vraag dan het Jaarverslag bij Yara Pensioenfonds op!

Alle belangrijke cijfers

Verkorte balans

Bedragen in duizenden euro's	2011	2010
Activa		
Totaal belegd vermogen	297.665	307.623
Premiereserve herverzekering	13	13
Diverse debiteuren	31.588	27.543
Liquide middelen ('geld')	42.840	2.989
Totaal	372.106	338.159
Passiva		
Reserves	29.494	30.209
Pensioenverplichtingen	339.724	305.281
Diverse crediteuren	2.888	2.669
Totaal	372.106	338.159

Verkorte rekening van baten en lasten

Bedragen in duizenden euro's	2011	2010
Inkomsten ('baten')		
Beleggingsresultaten	3.270	19.171
Ontvangen premies	37.065	25.359
Saldo van overgedragen en overgenomen pensioenverplichtingen	339	276
Overige	0	0
Totaal	40.674	44.806
Uitgaven ('lasten')		
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen	34.443	26.841
Uitkeringen	14.037	14.119
Kosten (overig)	618	575
Totaal	49.098	41.181
Buitengewone baten	42	39
Saldo van baten en lasten	-715	3.310

Onze pensioenverplichtingen zijn behoorlijk toegenomen. Dat komt vooral door de lagere rente. In theorie valt deze toename van de verplichtingen weg tegen positieve beleggingsresultaten. Helaas viel ons rendement in 2011 tegen. Hierdoor is het saldo van baten en lasten negatief. We hebben in 2011 dus verlies geleden.

Waarin beleggen wij?

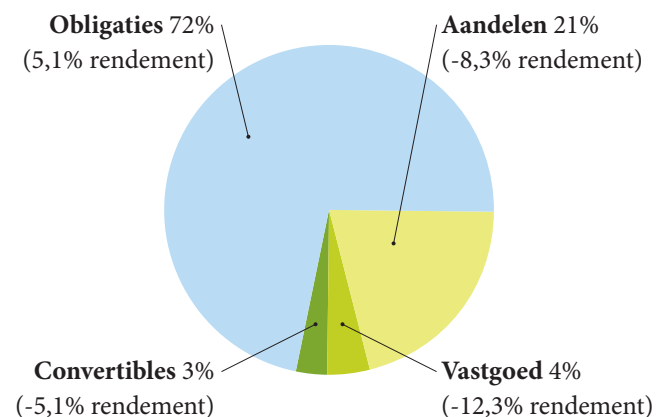
Yara Pensioenfonds belegt met beleid. Eens in de 3 jaar onderzoeken wij of ons beleggingsbeleid nog steeds bij onze verplichtingen past. Het beleid moet hier zo goed mogelijk op worden afgestemd.

Daarom keken wij in 2011 nog eens goed naar ons beleggingsbeleid. Dit leidde tot een aangepaste beleggingsmix. Deze mix bestaat uit een onderverdeling in verschillende soorten beleggingen, vooral *obligaties* (65%) en *aandelen* (27%). Maar we beleggen ook een klein deel van ons vermogen in gebouwen ('vastgoed', 5%) en obligaties die in aandelen kunnen worden omgezet ('convertibles', 3%). Die verdeling noemen we de strategische mix. De werkelijke verdeling wijkt hier vaak wat van af, onder andere door ontwikkelingen op de markt (zie het plaatje onderaan). Bij het opstellen van het beleggingsbeleid is namelijk ook vastgelegd hoeveel de werkelijke mix van de strategische mix mag afwijken. Wij houden goed in de gaten dat we niet teveel van de strategische mix afwijken.

Welk rendement behaalden wij?

We beleggen natuurlijk om winst ('rendement') te maken, zodat we meer geld hebben en onze dekkingsgraad stijgt. Dit is nodig om uw pensioen waardevast te houden. Het ene jaar lukt dat beter dan het andere (zie de grafiek op pagina 3). In 2011 behaalden wij een rendement van slechts 0,8%.

Wij vergelijken ons rendement ieder jaar met een beleggingsportefeuille die ongeveer hetzelfde beleid als Yara Pensioenfonds volgt, de zogenaamde *benchmark*. Ons rendement was in 2011 iets beter dan het rendement van de benchmark (0,4%); dat is altijd een goed teken. Hier ziet u hoe de verschillende beleggingen het in 2011 deden:

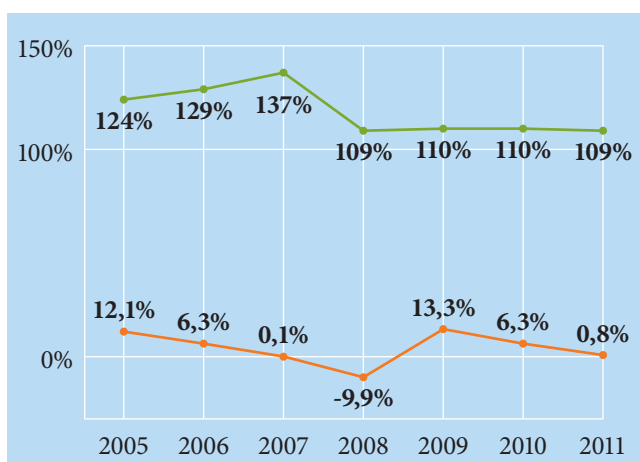
Rendement en dekkingsgraad

Hieronder ziet u hoe de beleggingsrendementen en de dekkingsgraad zich de afgelopen 7 jaar hebben ontwikkeld. In 2011 was dat rendement positief; ons vermogen steeg dus. Tegelijkertijd stegen onze verplichtingen nog sterker. Hierdoor daalde onze dekkingsgraad.

De afgelopen jaren lieten zien dat beleggingsrendementen over een langere periode flink kunnen schommelen. De percentages in 2008 (-9,9%) en 2009 (+13,3%) maken duidelijk hoe groot de verschillen per jaar kunnen zijn.

Het gemiddelde rendement over de laatste 7 jaar bedroeg 4,1%.

Rendement en dekkingsgraad in beeld

- Ontwikkeling dekkingsgraad
- Ontwikkeling beleggingsrendement

Aantallen deelnemers en pensioengerechtigden

	2011	2010
Actieve deelnemers (huidige medewerkers)	711	736
Niet-actieve deelnemers (oud-medewerkers)	506	538
Pensioengerechtigde deelnemers	1.363	1.366
Totaal	2.580	2.640

Onze populatie 'vergrijs' ieder jaar iets meer. Dit betekent dat het aantal actieve deelnemers steeds kleiner wordt, terwijl het aantal deelnemers dat met pensioen is stijgt.

Hoe oud zijn onze deelnemers?

Leeftijd	Actief ('huidige medewerker')	Slaper ('oud-medewerker')	Pensioengerechtigd*
Jonger dan 20 jaar	0	0	7
20-25 jaar	21	1	6
25-30 jaar	39	6	0
30-35 jaar	38	15	0
35-40 jaar	67	17	1
40-45 jaar	85	33	1
45-50 jaar	104	71	7
50-55 jaar	183	118	8
55-60 jaar	141	108	15
60-65 jaar	112	126	37
65-70 jaar	0	8	266
70-75 jaar	0	4	248
75-80 jaar	0	0	205
80-85 jaar	0	0	221
85-90 jaar	0	0	167
90-95 jaar	0	0	83
Ouder dan 95 jaar	0	0	11

*Dit zijn niet alleen gepensioneerde deelnemers, maar ook nabestaanden met een partner- of wezenpensioen.

Dekkingsgraad: geld en uitgaven

De dekkingsgraad biedt een pensioenfonds belangrijke informatie. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe beter het in financieel opzicht met een pensioenfonds gaat. Maar wat is de dekkingsgraad eigenlijk, en hoe wordt hij berekend?

Om het simpel te zeggen: de dekkingsgraad is de hoeveelheid geld die een pensioenfonds heeft (ons vermogen), gedeeld door het bedrag dat het pensioenfonds - nu en in de toekomst - aan

pensioenen uitgeeft (onze verplichtingen). Uit die deling komt een bedrag; dat bedrag x 100% is de dekkingsgraad.

$$\frac{\text{Vermogen (geld)}}{\text{Verplichtingen (uitgaven)}} \times 100\% = \text{de dekkingsgraad}$$

Bij een dekkingsgraad van 100% heeft een pensioenfonds dus precies genoeg geld om alle (toekomstige) pensioenen uit te keren.

Wie doen dit werk voor u?

Pensioen is ingewikkeld. Daarom is het goed om te weten dat Yara Pensioenfonds door een deskundig bestuur wordt geleid. De bestuursleden gaan regelmatig op cursus, zodat zij op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen en hun werk goed kunnen doen. Datzelfde geldt voor de interne adviseurs van de Deelnemersraad en de leden van het Verantwoordingsorgaan, die het bestuur beoordelen.

Al deze (oud-)collega's worden hier trouwens niet voor betaald, er is hooguit een bescheiden onkostenvergoeding. Zij doen dit werk voor een deel - of zelfs helemaal - in hun vrije tijd.

Het bestuur

Het bestuur heeft de dagelijkse leiding over Yara Pensioenfonds. Het bestuur bestaat uit 6 leden: 3 namens de werknemers (benoemd door de Deelnemersraad, zie verderop), en 3 namens de werkgever die deze leden zelf benoemt. In principe zit elk lid 3 jaar in het bestuur, maar het lidmaatschap kan daarna direct worden verlengd. Dit is de huidige samenstelling van ons bestuur:

Naam	Namens
Peter Vlaeminck (voorzitter)	Werkgever
Eddy ten Berge	Werkgever
Georges de Schrijver	Werkgever
Bram Luteijn (secretaris)	Werknemers
Frans de Feijter	Werknemers
Pieter-Jan van der Ploeg	Werknemers

De Deelnemersraad

De Deelnemersraad geeft het bestuur advies over het te voeren beleid. Het bestuur kan advies vragen, maar de Deelnemersraad kan ook zelf (ongevraagd) advies geven. De Deelnemersraad bestaat uit de volgende 8 personen:

Naam	Namens
John Bol	Pensioengerechtigden
Xavier Herman	Werknemers
Tonny van Hoecke	Werknemers
Erik van der Sneppen	Werknemers
Theo Colsen	Pensioengerechtigden
Bart Maintz	Pensioengerechtigden
Piet Verhelst	Pensioengerechtigden
Theo van Duijn	Werknemers

Het Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan beoordeelt het bestuur. Het gaat dan om hoe het bestuur werkt, maar ook over het (toekomstige) beleid van Yara Pensioenfonds. Het Verantwoordingsorgaan doet dit andere op basis van ons Jaarverslag. In dat verslag staat ook het oordeel van het Verantwoordingsorgaan. Dit zijn de 6 leden, inclusief 3 reserveleden:

Naam	Namens
Theo van Duijn	Werknemers
Rik Lambotte	Werkgever
Bart Maintz	Pensioengerechtigden
Tonny van Hoecke (reserve lid)	Werknemers
Geert de Raedemaecker (reserve lid)	Werkgever
Piet Verhelst (reserve lid)	Pensioengerechtigden

Colofon

Redactie: Peter Vlaeminck (voorzitter Yara Pensioenfonds), Jeroen van de Beek (Towers Watson) en Martijn Leppink (Towers Watson).
Vormgeving: Oktober